

Informatienota

Neerijnen

Datum : 1 juli 2015
Van : College van B&W
Bijlagen : Brief Minister aan de 2^e kamer, d.d. 16 juni 2015
Onderwerp : Gevolgen niet eenduidige/uitstel besluitvorming Structuurvisie Waalweelde West
Zaak- / Docnummer : 08580

KENNISNEMEN VAN:

Analyse gevolgen niet eenduidige/uitstel van besluitvorming structuurvisie Waalweelde West

INLEIDING

In de commissie ruimte van 25 juni 2015 heeft het college toegezegd om de consequenties toe te lichten van een niet eenduidige en/of uitstel van de besluitvorming rond de structuurvisie WaalWeelde West. In het raadsvoorstel zelf, maar ook in bijlage 14 'Urgentie van besluitvorming' van de structuurvisie, wordt daarover al het nodige gezegd. Aanvullend daarop wordt hieronder ingegaan op de mogelijke consequenties in beide gevallen.

BESLUITVORMINGSPROCES EN DE CONSEQUENTIES

Op 9 juli 2015 is de besluitvorming op de Structuurvisie WaalWeelde West geagendeerd in de gemeenteraad van Neerijnen. Dezelfde besluiten zullen worden voorgelegd aan de gemeente Lingewaal en Zaltbommel op 2 juli 2015 en aan Provinciale Staten op 7 juli 2015. Elk bevoegd gezag kent zijn eigen autonome beslissingsbevoegdheid om voor haar eigen grondgebied de structuurvisie WaalWeelde West, als ontwikkelingskader vast te stellen. Het college van Neerijnen heeft in het proces van de ontwikkeling van het maatregelenpakket WaalWeelde West, dat input was voor de voorkeursstrategie voor de Waal (Deltaprogramma), altijd aangegeven dat waterveiligheid een belangrijk prioriteit heeft voor de regio. Daarbij is steeds getracht, gelet op de mogelijke consequenties van maatregelen voor de lokale situatie, om zo snel mogelijk duidelijkheid te geven. Duidelijkheid, zowel qua maatregelenpakket, als de eventuele gevolgen en oplossingen daarvoor (b.v. planschade).

In de commissie ruimte is gevraagd om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn van:

1. de structuurvisie gewijzigd vaststellen, en daarmee een niet eenduidig besluit tov andere bevoegde gezagen;
2. het voorgestelde besluit uitstellen (om redenen van onduidelijkheid over de opgave rivierveiligheid)

Ad 1: Structuurvisie gewijzigd vaststellen

- Als bevoegd gezag voor haar eigen grondgebied kan de gemeenteraad van Neerijnen te allen tijde haar eigen afweging maken en de structuurvisie gewijzigd vaststellen. Als Provinciale Staten echter voor haar grondgebied (dus ook dat van de gemeente Neerijnen) de structuurvisie anders vaststelt, dan schept dat een onduidelijke situatie richting burgers;
- Het samenwerkingsproces WaalWeelde West komt door een niet eensluidende vaststelling ter discussie te staan. Met name andere doelen zoals het faciliteren van een ontwikkelingsperspectief voor onder meer de functieveranderingslocaties maar ook voor natuur wordt daarmee naar verwachting moeilijker te realiseren aangezien de

Informatienota

Neerijnen

oplossing daarvoor op gebiedsniveau is gezocht. Daarbij is regionale samenwerking juist ook in de uitvoering belangrijk;

- In het parallelle MIRT proces voor de Hoogwatergeul Varik – Heesselt zal bij een gewijzigde vaststelling van de gemeente Neerijnen op dit onderdeel, de (onderhandelings)positie aan tafel van het MIRT proces anders zijn dan wanneer de Hoogwatergeul is opgenomen in de structuurvisie. Een stevige regionale samenwerking, als één front, op basis van een eenduidig besluit op de structuurvisie, zal door de Minister naar waarde worden geschat;
- Het Rijk heeft, als bevoegde gezag, het proces in gang gezet om een zgn. Barro-besluit (Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening) te nemen ter plaatse van de Hoogwatergeul Varik – Heesselt. E.e.a. conform het Deltaprogramma 2015. Daarmee wordt voorkomen dat er in dat gebied kapitaalsintensieve investeringen zullen plaatsvinden waardoor een mogelijke aanleg van de hoogwatergeul veel duurder wordt. Mocht de gemeenteraad op dit onderdeel afwijkend besluiten op de structuurvisie WaalWeelde West; met andere woorden de Hoogwatergeul niet opneemt in de structuurvisie, dan zal dit niet leiden tot het stoppen van het Barro-proces. Het heeft wel als logische consequentie dat de gemeente Neerijnen een zienswijze indient tegen het vaststellen van een Barro-zone ter plaatse van de hoogwatergeul.
- Ook is door het Rijk het proces in gang gezet voor het nieuwe Nationaal Waterplan 2016 – 2021. Het maatregelenpakket uit de structuurvisie WaalWeelde West maakt daar onderdeel van uit. Een gewijzigd besluit op structuurvisie zal wel een signaal geven naar het Rijk, maar het Rijk kent daarin als bevoegd gezag zijn eigen nationale afwegingen.

Ad 2: Voorgestelde besluit uitstellen

De overweging van uw raad om het besluit over de structuurvisie uit te stellen is ingegeven door de onduidelijkheid die is ontstaan door het inspreken van dhr. Duing van de WUR over de uitgangspunten van de waterveiligheidsopgave. Er vindt op dit moment op nationaal niveau onderzoek plaats over de nieuwe normen en de uitgangspunten. De voorlopige uitkomsten van het toepassen van het model GRADE en de maatregelen in Duitsland, die nadrukkelijk worden meegenomen, leiden niet tot andere conclusies t.a.v. de uitgangspunten voor de structuurvisie WaalWeelde West: 17.000 m³/sec in 2050 en 18.000 m³/sec in 2100. Deze conclusie vindt u ook in de brief van de minister aan de 2^e kamer van 16 juni 2015 (zie bijlage 1). Het onderzoek zal, zoals gebruikelijk een ronde van wetenschappelijke kritiek krijgen voordat dit openbaar wordt, waarschijnlijk in september dit jaar. De kans dat er nog iets verandert aan de inschatting van de Minister in voormelde brief is vrijwel nihil. Overigens zal er de komende decennia ongetwijfeld weer nieuw onderzoek plaatsvinden op basis van de wetenschappelijke inzichten van dat moment. Als dit leidt tot andere conclusies, dan zal dat leiden tot een herziening van het maatregelenpakket. Maar voorlopig moeten we ons baseren op de laatste conclusies zoals opgenomen in de brief van de Minister. Met het voorstel aan uw raad om te besluiten op de structuurvisie WaalWeelde West wordt voldaan aan hetgeen de Minister heeft gevraagd aan de regionale overheden: de voorkeursstrategie op te nemen in de eigen beleidsdocumenten.

Mogelijke consequenties uitstellen besluit:

- Het parallelle proces van het MIRT-onderzoek Hoogwatergeul Varik-Heesselt loopt autonoom door. Uitstellen van het besluit op de structuurvisie zal dit niet veranderen. De koers is een startbeslissing van de minister in oktober 2015, om een MIRT verkenning te starten voor de Hoogwatergeul om daarmee zo snel als mogelijk duidelijkheid te geven naar de direct betrokkenen. Een belangrijk thema daarbij is lokaal draagvlak. Met een eenduidig besluit (gemeente Neerijnen en Provinciale Staten Gelderland) wordt de onderhandelingspositie van provincie en gemeente sterker;
- De inzet van het college van Neerijnen is dat, wanneer de Hoogwatergeul er moet

Informatienota

Neerijnen

komen, we door e.e.a te koppelen aan gebiedsontwikkeling, de mogelijke kansen voor het gebied kunnen worden benut. Binnen de provincie is op dit moment draagvlak om voor co-financiering garant te staan voor meekoppelkansen. Een uitgesteld besluit van de gemeente Neerijnen betekent een risico voor de co-financiering, de urgentie van de gebiedsontwikkeling en een jarenlange samenwerking op het gebied van hoogwaterveiligheid;

- Zoals in het raadsvoorstel al is aangegeven is geeft voortvarende besluitvorming de gemeente en de provincie en gemeenten een krachtige positie in het samenspel met het Rijk en het Waterschap ten aanzien van de hoogwaterveiligheidsopgave. Het Rijk heeft namelijk besloten om specifiek voor ruimtelijke maatregelen 200 miljoen euro extra te reserveren. Met een besluit op de structuurvisie, kunnen de ruimtelijke maatregelen, waaronder die bij Varik-Heesselt, tijdig bij het Rijk en het Waterschap ingebracht worden. Hierdoor is de kans groter dat een voldoende deel van de 200 miljoen ten goede komt aan deze maatregelen.
- Ook ten aanzien van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) betekent besluitvorming dat het Waterschap bij de dijkversterkingsplannen rekening moet houden met het gemeentelijke en provinciale beleid. Dit heeft niet alleen consequenties voor het ruimtebeslag van de dijken, maar ook voor de benodigde financiële middelen. Die middelen kunnen dan ten goede komen aan de rivierverruimende maatregelen uit de structuurvisie. In bijlage 14 van de structuurvisie wordt meer informatie gegeven over de urgentie van besluitvorming.

Besluit onder voorwaarden

Het college heeft naar aanleiding van de discussie ook gekeken naar de consequenties van een besluit op de structuurvisie onder voorwaarden. Een voorwaarde is b.v.: duidelijkheid over de uitkomsten van het onderzoek door het Rijk.

Een voorwaardelijk besluit zou kunnen luiden dat conform wordt ingestemd met structuurvisie WaalWeelde West maar mocht uit het onderhanden zijnde onderzoek van het Rijk blijken dat nut en noodzaak van de hoogwatergeul Varik – Heesselt ontbreekt dat dan in overleg met de partners wordt bezien of de structuurvisie moet worden herzien. Mocht de raad in haar overwegingen hiertoe besluiten dan adviseert het college zo'n voorwaarde op te nemen als een aanvullend besluit op het raadsvoorstel.

De structuurvisie vaststellen zonder de hoogwatergeul en deze weer opnemen als de nut en noodzaak van Hoogwatergeul Varik – Heesselt is aangetoond, is feitelijk geen voorwaardelijk besluit maar een gewijzigd besluit. De consequenties van zo'n besluit zijn hierboven geschetst.

Bijlage 1. MS123_A1PR1_1601_001_Brief Minister aan 2e kamer, d.d. 16 juni 2015